

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Panov Diana în numele inculpatului Rotari Radic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Rotari Radic Vladimir,

născut la 17 ianuarie 1976, originar din Federația Rusă, reg. Sahalin, or. Iujno-Sahalinsk, domiciliat pînă la reținere în mun. Chișinău, bd. Dacia, nr. 28, ap. 38.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 14 iulie 2014 - pînă la 04 august 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 17 noiembrie 2014 - pînă la 15 ianuarie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 22 mai 2015 – pînă la 01 iulie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 04 august 2014, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Rotari Radic a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Rotari Radic, începînd cu anul 2006 pînă în aprilie 2014, locuind împreună cu bunica sa, Rotari Anna în apartamentul nr. 38 din mun. Chișinău, bd. Dacia, nr. 28, de fiecare dată după ce consuma băuturi alcoolice, aplica în privința părții

vătămate violența, manifestată fizic și verbal, numind-o pe Rotari Ana cu cuvinte necenzurate și aplicându-i multiple lovituri peste corp, înjosindu-i demnitatea și provocându-i dureri fizice.

Tot el, la 04 aprilie 2014 și repetat la 19 aprilie 2014, aflându-se în apartamentul sus menționat fiind în stare de ebrietate alcoolică, a aplicat față de partea vătămată Rotari Anna, violența manifestată fizic și verbal, numind-o pe ultima cu cuvinte necenzurate, amenințând-o că o v-a da afară din apartament, după care a lovit-o cu capul de calorifer, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1130/D din 15 mai 2014, vătămări corporale ușoare, prin ce i-a determinat acesteia sentimentul de frică, frustrare, de conștientizarea a incapacității de a se apăra împotriva violenței.

4. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care invocând blândețea pedepsei a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii formulate la 1 an și 4 luni închisoare.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat că instanța de fond la stabilirea pedepsei lui Rotari Radic nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise de acesta, precum și nu a luat în considerație caracterul sistematic al aplicării violenței de către inculpat față de partea vătămată, chiar și în perioada efectuării acțiunilor de urmărire penală. Faptul că inculpatul continuă să locuiască cu partea vătămată în același apartament și în continuare aplică față de aceasta violența, denotă necesitatea aplicării în privința lui Rotari Radic a unei pedepse privative de libertate.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, apelul declarat a fost admis, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Rotari Radic a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

6. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 201¹ alin.(1) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă și nu

va asigura atingerea scopului pedepsei penale, iar instanța de fond la numirea acesteia nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, greșit individualizând pedeapsa stabilită inculpatului.

La acest capitol instanța de apel a mai menționat că instanța de fond la individualizarea executării pedepsei stabilite nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, și anume că deși inculpatul prin ordonanța de protecție din 13 iunie 2014 a fost obligat să nu contacteze cu victima, acesta a continuat să locuiască împreună în același apartament și să o maltrateze în continuare, fapt care în viziunea instanței de apel, denotă necesitatea aplicării în privința lui Rotari Radic a unei pedepse privative de libertate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Panov Diana în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței instanței de fond, argumentând că instanța de apel greșit a admis apelul și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, or din momentul eliberării lui Rotari Radic din detenție, din partea părții vătămate careva plângeri nu au mai parvenit, iar inculpatul și-a înțeles greșeala și nu a mai comis alte abateri de la lege.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Panov Diana, care și-a exprimat dezacordul cu argumentele invocate de partea apărării menționând că, inculpatul după pronunțarea sentinței de nenumărate ori a maltratat-o, fapte constatate prin rapoartele de expertiză medico-legale nr. 2744/D din 12.06.2014, nr. 5384 din 20.10.2014 și nr. 859 din 02.03.2015.

7.2 Referință asupra recursului ordinar declarat a depus și acuzatorul de stat, care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia, argumentând că motivele invocate de recurent, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, iar pedeapsa a fost stabilită inculpatului în limitele sancțiunii articolului incriminat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide

inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) CPP, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Analizînd textul recursului Colegiul penal relevă că, desi, avocata Panov Diana a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, apărătorului, traducătorului sau interpretului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii, din conținutul acestuia rezultă că, autorul recursului critică hotărîrea atacată doar în latura stabilirii pedepsei, *referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal*, semnalînd temeiul de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Reieșind din prevederile art.414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, pronunțînd o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste prevederi ale legii.

Analizînd textul deciziei contestate Colegiul penal conchide că instanța de apel, judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, menționînd că prima instanță incorect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a ține cont că inculpatul anterior a fost condamnat, precum și de faptul că

deși acesta prin ordonanța de protecție a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 13 iunie 2014 a fost obligat să nu contacteze cu victima, a continuat să locuiască cu Rotari Ana în același apartament și să o maltrateze, stabilindu-i în această parte o pedeapsă inequitabilă.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul penal reține că lui Rotari Radic în baza art. 201¹ alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an închisoare.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art.75 Cod penal), continuând operațiunea de individualizare, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art.90 CP), ca mijloc de individualizare a executării pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, constituie concluzia instanței, că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere conduita condamnatului înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc persoana infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Colegiul penal ține să menționeze că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just a concluzionat că prima instanță numindu-i lui Rotari Radic o pedeapsă condiționată, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare ale acestor prevederi, precum și nu a ținut cont de persoana inculpatului care anterior a fost condamnat, însă careva concluzii nu a făcut, mai mult ca atât, după pronunțarea sentinței acesta a continuat să o maltrateze pe Rotari Ana, care este de o vîrstă înaintată.

Ținînd cont de toate circumstanțele prezente în speță, Colegiul consideră, întemeiată concluzia instanței de apel, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ce ar permite aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, iar corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal, statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Rotari Radic de către instanța de apel (*1 an închisoare*), a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încît acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blînde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Totodată, instanța de recurs verificînd cauza sub aspectul comiterii erorii de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, conchide că o astfel de eroare în speța discutată nu a fost comisă, or potrivit procesului

verbal al ședinței de judecată (f.d.148-150) la examinarea cauzei în ordine de apel a fost prezent inculpatul, apărătorul acestuia Postu A., interpretul Guzun D., acuzatorul de stat și partea vătămată.

Generalizînd cele menționate mai sus, Colegiul conchide că erorile stipulate la pct. 4), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs nu sunt prezente în speță, deoarece instanța de apel a examinat cauza cu participarea tuturor participanților a cărei prezență era obligatorie și a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul penal conchide, că hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Panov Diana în numele inculpatului Rotari Radic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui **Rotari Radic Vladimir**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 30 iulie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti